

המלאכים תפסו את הנער שגידל רשב"י וקודם מיתתו הקשה קושיות כדי להנצל מהדין

הָכָא פְּרִישׁ רַב מְתִיבְתָא קְרָא דָּא לְגוּ, וְקַלִּיָּה אֲשֶׁתְּמַע לְבַר ואמר השליח לרשב"י שכאן ביאר ראש הישיבה את הפסוק הזה בתוך

הישיבה וקולו נשמע בחוץ. **מְדַהָּוָה פְּרִישׁ קְרָא דָּא.** (אי קדישא אי קדישא)

קַל יְנוּקָא אֲתַעַר מְלַבַּר ומשהיה מבאר ראש הישיבה את הפסוק הזה אז

נשמע קולו של הנער מבחוץ שהקשה עליו, **הָהוּא יְנוּקָא דְהָוָה פְּרִישׁ**

תְּלַמוּדִיָּה, וְנִגְמִיר קַמִּי חָד עַמּוּדָא דְעֵלְמָא, בְּרִיָּה דְרַבִּי

יְהוּדָה, דְּרַבִּית אֲנִת. ואמר השליח לרשב"י שאותו נער הוא היה ילד שהיה

מבאר את תלמודו, והוא למד לפני אחד מעמודי העולם, והוא היה בנו של רבי יהודה

שאתה רשב"י גדלת אותו בלימוד התורה. **וְהוּוּ אֲתַחֲדֵי בֵּיהּ לְדִינָא** ואותו היו

תופסים המלאכים בכדי להביא אותו לדין [קצא] וקודם למיתתו הוא היה חוזר על תלמודו

וכשהוא מת ורצו לדונו הוא שמע את דרשת הפסוק והיה ביום ההוא וגו' ואז הוא צעק בקול

גדול והוא הקשה על הפסוק בכדי להינצל מהדין (אמת ליעקב), **וְקַלִּיָּה אֲתַעַר**

מְלַבַּר, בְּהַאי קְרָא, וְאָמַר, מִיָּא דְאֵינוּן מְלַרְע הֵיךְ

אור הרשב"י

לעכב את מנוחתו ולא להענישו, מדה כנגד מדה כי אותה הנשמה התרשלה מלהאיר באור התורה ולכן בעלי הדין היו מעכבים את מנוחתו אמנם הוא לא נענש בגיהנם מאחר שלא מענישים ב"ד של מעלה לפני גיל עשרים.

[קצא] והקשה הרמ"ק והרי קי"ל (ירושלמי ביכורים ב' א') שב"ד של מעלה לא מענישים לפני גיל עשרים ולמה רצו לדון את אותו נער ותרין שאותו נער הסתלק מהעולם בכדי שהוא לא יחטא יותר כי זהו סיבת סילוק כל הקטנים מהעולם ובעלי הדין היו תופסים אותו בכדי

סִלְקִין לְעֵילָא מְנִיהּ, ואז התעורר קולו מבחוץ לישיבה והם שמעו שהוא מקשה בזה הפסוק שאיך יתכן שהמים שיוצאים מהמלכות למטה הם חוזרים ועולים למעלה ממנה, לְאַתָּר עֲלָאָה יִתִּיר מְנִיהּ, בְּכַמָּה דְרָגִין, וְכֵּהּ אֲצַטְרִיד לִזְוֹן לְאַיְנוֹן מִיִּין לְעֵילָא אל המקום של הבינה שהוא מקום יותר עליון ממנה בכמה מדרגות ובכלל מה צריך את המ"ן שלה שם למעלה. וְכֵּהּ אֲתָר דְּכָל (תפוחי) מְבוּעִין וְנַחְלִין נִפְקִין מְנִיהּ, וְלִית פְּסִיקוּ לְמְבוּעֵי וְנַחְלֵי, אֶת־שְׁקִיא מֵאֲתָר נְגִיב ועוד קשה איך יתכן שהמקום של הבינה שכל הנביעות והנחלים של ז"א יוצאים ממנו ואין הפסק לנביעות והנחלים הנמשכים ממנו שתהיה השקאתו ממקום גבוה ויבש של המלכות, מֵאַן חֲמָא חֲפִירָא דְּבִירָא, יְהִיב מִיִּין לְמְבוּעָא דְּנְבִיעַ וכי אפשר לראות שחפירת הבאר של המלכות היא נותנת מים למעין נובע של הבינה.

ממשיך הנער להקשות וכל בעלי הדין לא יכלו להתקרב אליו וְכֵּי יְרוּשָׁלַם, יְהִיב מִיִּין אֶל הַיָּם הַקְּדֻמוֹנִי, אֲתָר דְּכָל מִימִין דְּעֲלָמָא נִפְקִי מֵתַפְּזֵן, וְנִבְעִין מְנִיהּ וכי המלכות הנקראת ירושלים היא יכולה לתת מים לבינה הנקראת ים הקדמוני שהוא מקום שכל מימי העולם יוצאים משם ונובעים ממנה. אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, לְקָלָא דָּא אֲשַׁתְּכּוּ, וְצִיִּיתוּ כָּל קָלִין דְּבְנֵי מְתִיבְתֵי דְּתַפְּזֵן, וּבְגִין כֶּךָ לָא יְכִילוּ מֵאֲרֵי דְּדִינָא לְמִקְרַב גְּבִיהּ ואמר השליח לרשב"י

אוי חסיד קדוש שבקול הזה שקטו כל הקולות של בני הישיבה והקשיבו לקושיית זה הנער ועי"כ לא יכלו כל בעלי הדין להתקרב אליו ולדון אותו.

הנער שלמד סודות נעלמים מרשב"י זעזע את כל בני הישיבה

**בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיה לֹא תִבְּכִי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
וּפְאָה חוּלְקָךְ, דְּאִפִּילוּ יְנוּקֵי, מִנְדָּא אִמְרֵי רַזִּין
סְתִימִין דְּאוֹרֵייתָא** ואז בכה רשב"י על צערו של אותו נער ואמר לו השליח

לא תבכה המאור הקדוש אשרי חלקך כי אפילו ילדים אומרים ממך סודות נעלמים בתורה.
**תָּא, וְאִימָא לָךְ, מַה דְּעֵבְדוּ בְּנֵי מְתִיבְתֵי עַל קְלִיָּה
דְּתַהוּא יְנוּקָא** כי בא ואומר לך מה עשו בני הישיבה על קולו של אותו נער, פִּד

עַאל קְלִיָּה דְּתַהוּא יְנוּקָא, כְּגִירָא לְגוּ, וְכִלְהוּ צִיִּיתֵי לִיה

כי כאשר נכנס אותו קול הנער אל תוך הישיבה הוא נכנס כחץ לתוך הגוף כי אז כל בני הישיבה הקשיבו לו. **בְּהָהִיא שַׁעְתָּא אֲזִדְעוּע רַב מְתִיבְתָּא, וְכֹל**

**אֵינֻן דְּתוּ קַמֵּיהּ, וְאָמַר, מַאן אֵינֻן דְּלֹא שְׁבָקִין לְתַהוּא
בְּרָא דְּאֵלְהָא חֵיָּא, לְמִיעַל** ואז באותה שעה הזדעזע ראש הישיבה וכל

אלו שהיו עמו, וראש הישיבה אמר מי הם אלו שהם לא מניחים את הבן של אלהים החיים הקב"ה בכדי להיכנס אל הישיבה. **קָמוּ וְאֶחֱדוּ בֵּיה תְּלַת עַמּוּדִין**

דְּקַיִמֵי קַמֵּי רַב מְתִיבְתָּא, וְעַאל ואז קמו ואחזו בו שלושה עמודים, שהם שלושה צדיקים שעמדו לפני ראש הישיבה, ואז נכנס אותו הנער לישיבה. **וְכֹל**

בְּנֵי מְתִיבְתֵי אֶתְפְּנָשׁוּ לְגַבֵּיהּ, אָמַר רַב מְתִיבְתָּא,

אִימָא קְרִיאִיךְ בְּרָא קְדִישָׁא ואז כל בני הישיבה התאספו אצלו לשמוע את קושייתו ואמר לו ראש הישיבה אמור ובאר את פסוקך בן קדוש.

הנער מפחד וראש הישיבה מרגיע אותו

אָמַר, עַד כְּעַן דְּחִילָנָא, דִּהָא אָנָּא מְפַתֵּיבְתָא אַחֲרִינָא
הַיִּינָא, וְהִכִּי אָמְרוּ לִי, בַּד מְאִירִי דְרִינָא הוּוּ
אַחֲרִין בִּיהּ ואמר אותו הנער שעדיין אני פוחד מאחר שאני הייתי כבר בישיבה אחרת והם הוציאו אותי משם וכך הם אמרו לי והפחידו אותי כאשר בעלי הדין היו אווזים בי (אמת ליעקב). **אָמַר לֵיהּ, לָא תִדְחַל בְּרָא קְדִישָׁא, הָכָא**
תְּהֵא בִינָנָא שְׁבַעַה יוֹמִין, וְתַתְּסַחִי בְּכָל יוֹמָא מְטַלָּא
קְדִישָׁא אמר לו ראש הישיבה לא תפחד בן קדוש כי מכאן הם לא יוכלו להוציאך כי כאן תהיה בינינו שבעה ימים ועי"כ תרחץ בכל יום מהטל הקדוש שע"כ תגיע אל המנוחה והנחלה, **וּלְבַתָּר יִסְלְקוּן לָךְ לְגוֹ הַהוּא מְתִיבְתָא בְּשָׂאָר**
יְנוּקֵי דְהָכָא כי אח"כ יעלו אותך לתוך אותה הישיבה עם שאר הנערים שכאן.

הנער פתח ויישב את קושייתו על הפסוק והיה ביום ההוא

פִּתַּח הַהוּא יְנוּקָא וְאָמַר, וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא ואז פתח אותו הנער ליישב את קושייתו והקדים לבאר את מש"כ 'והיה ביום ההוא'. **הַהוּא, לָא יְדִיעַ מָאן הוּא** כי הנה מש"כ 'ביום ההוא' לא ידוע איזה יום הוא מהזו"ת הנקראים ימים. **אָלָא בְּכָל אֲתָר בַּיּוֹם הַהוּא, יוֹמָא בַּתְרָאָה הוּא** אלא